

Wojciech Szymański

Haćki, pow. Bielsk Podlaski. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 5, 174-175

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

się. Nie można też wykluczyć możliwości, że dolne przemy-skrzynie, tworzyły rodzaj ławy, a tylko górne stanowiły podwalinę głównego trzonu wału. W osypisku kamieni jednej ze "skryn" kamiennych /a więc najpewniej w warstwie destrukcji obwałowań/ znalazł się fragment brzo-gu naczyńia wczesnośredniowiecznego typu IX/XI - XI w.⁴

Stanowiska VIII i IX - osady położone na polach uprawnych lewej, SW terasy Wieprza, między główną drogą wiojską a rzeką /stanowisko VIII/ oraz tą drogą a podnósem groduziska /stanowisko IX/.³ W badaniach powierzchniowych stwierdzono występowanie - prócz nielicznych fragmentów naczyń kultury pucharów lejowatych i trzcinieckiej - dużą ilość ceramiki wczesnośredniowiecznej z VII-XIII w.³ i średniowiecznej.⁵

Wykopy 1 i 2 /10 x 10 x 2,5/ założone na stanowisku IX wykazały obecność obiektów archeologicznych /zagęszczenie jeden na około 8 m²/, z których trzy eksplorowane były jamami wczesnośredniowiecznymi.⁴ Dwie z nich /o wym.⁴ 1,2 x 0,8 oraz 1,5 x 1,4, miąższości 0,4 - 0,5 m/, dostarczyły - prócz 1 naczyńia wyłącznie ręcznie lepienego i 1 noża żelaznego - fragmentów naczyń obtaczanych; typu IX - 1 połowy X w.⁵

Stanowisko X - osada /?/ położona na polach uprawnych w obrębie tzw. "dobry", /nazwa lokalna/ na stosunkowo równinnej platformie usytuowanej na SW od krańca NW wsi, oddzielonej od zabudowań wzniesieniem zw. "Góra".

W wykopie 1 /11 x 2 m/ stwierdzono 1° iś garbek, domniemany wał na wewnętrznej krawędzi "dobry", nie jest pozostałością prac fortyfikacyjnych; 2° jedyny odkryty tu obiekt, kolista jama, średnicy 1,2 m, miąższości 0,4 m, zawierała dużą ilość ceramiki ze schyłku wczesnego lub początku pełnego średniowiecza.⁴

HACKI, pow.⁴ Bielsk Podlaski
Stanowisko 1

Konserwator Zabytków Archeologicznych w Białymstoku i Instytut Historii Kultury Materialnej PAN

Badania prowadził dr Wojciech Szymański.⁵
Finansowało Muzeum Okręgowe w Białymstoku.⁴
Drugi sezon badań.³ Osadnictwo wczesnośredniowieczne i z okresu lateńskiego.⁵

Systematyczne badania obiektu rozpoczęto w ub.³ roku.³ Ogółem przebadano przestrzeń 280 m², głównie w południowo-zachodniej połowie wzgórza.³ Zakreślono eksplorację rozległego piecowiska o bliżej nieustalonej funkcji, ulokowanego pasem szerokości do 2 m na tara-

sowym podsypie na stoku północno-zachodnim i datowanego w przybliżeniu na X w.¹ Pod nim, na głębokości ca 2,20 - 2,70 m od powierzchni zalegała miejscami w zagłębieniach intensywna warstwa starożytna, wiążąca się z I fazą osadnictwa, datowaną na wczesny i środkowy okres lateński.² Calec osiągnięto na głębokości do 3,20 m od powierzchni.³

W części południowo-zachodniej kontynuowano eksplorację nawarstwień z VI w.⁴ Składała się na nie warstwa skoncentrowana wzdłuż krawędzi miąższości do 30 cm z nieregularnymi paleniskami kamiennymi, zawierająca ceramikę, kości zwierzęce, również w postaci drobnych, skalcynowanych ałanek, bryłki przepalanej masy jaglanej, przśliki, fragmenty osdób brązowych etc.⁵ Częściowo pod nią, a częściowo na stoku zalegały resztki konstrukcji obronnej - płotu w postaci rozlascowanej polepy, bierwion długości do 2 m, leżących równolegle do krawędzi i szeregów jam po słupach, po oszczędności parszystych.⁶

W rogu południowym odkryto prawdopodobnie ślady przejścia bramego w postaci skupisk kamieni polnych oraz zespołów jam po słupach, jednak z uwagi na niewielką miąższość nawarstwień i miesany charakter odkrytych tu zabytków /m.in. szczytówki brązowe i saksta żelazna/, reprezentujących wszystkie fazy po XI-XII w.⁷, jego datowanie jest kwestią sporną. Pod warstwą VI w.⁸ stwierdzono starsze nasypy z minimalną zawartością ceramiki starożytnej, w przewadze z okresu lateńskiego.⁹

HORODYSKO, pow.¹⁰ Chełm
Stanowisko I i III

Museum Okręgowe w Lublinie

Badania prowadziła mgr Anna Kless.¹¹ Finansowało Museum Okręgowe w Lublinie.¹² Trzeci sezon badań.¹³ Grodzisko wczesnośredniowieczne /XII - XIV w.¹⁴/

Stanowisko I.¹⁵

Prace były kontynuacją badań prowadzonych w 1967 r.¹⁶ i 1968 r.¹⁷ Miały one na celu dokładne przebadanie wałów grodziska i ich konstrukcję, fos znajdujących się przy obu wałach, międzywale oraz wysoczyznę od strony wschodniej grodziska.¹⁸

W czasie badań¹⁹ ubiegłych latach nie stwierdzono występowania śladów zabudowań w obrębie grodziska.²⁰ Założenie działek 35/71 i 37/71 na międzywale miało dokładnie ustalić funkcję samego grodziska.²¹ Ponieważ i w tych wykopach nie natrafiono na ślady zabudowań potwierdza się przypuszczenie o refugialnym przeznaczeniu grodziska.²² Również na działce 38/71, usytuowanej na wysoczyźnie od strony wschodniej grodziska, nie natrafiono na ślady domostw.²³ Wydobyte z w/w działek frag-